

MĚSTO MOST V PŘÍBĚZÍCH
THE CITY OF MOST IN TALES
DIE STADT MOST IN GESCHICHTEN

PŘÍBĚH O MAGICKÉ KRAJINĚ A NOVÉ KRAJINĚ

Kopce a kopečky s magmatickou pamětí

Mezi hradbou **Krušných hor** a kopci **Českého středohoří** leží od pradávna město Most, které dostalo jméno podle můstků, jež vedly přes jeho kdysi bažinatou krajinu. Solitérní kopce i kopečky Českého středohoří mají svou sopečnou historii. Vytvářely nad zdejší krajinu a daly jí tak ojedinělý a neopakovatelný ráz.

Krušné hory

Coby kamenem dohodil je to z Mostu do Krušných hor. Na objevení své krásy a kouzla hory stále ještě čekají.

Nenajdete v nich zástupy turistů, ale klid a krásy přírody, která – ač poznamenána člověkem v tom dobrém i zlém – zase člověku přináší radost a odpočinek.

Krajina utvořená člověkem

Uhlí patří k Mostu jako stříbro ke Kutné Hoře nebo boty ke Zlínu. Přineslo mu průmyslový rozmach i zkázu a obnovu, přineslo mu také novou, člověkem přetvořenou krajinu, kde dnes zraje víno, rostou lesy, třpytí se hladiny jezer, sportují a odpočívají lidé. To už je ale jiný příběh...

A TALE OF THE MAGIC LANDSCAPE AND NEW SCENERY

Hills and hillocks with magmatic history

Since ancient times the city of Most has been situated between the barriers of the **Krušné Mountains** and the hills of the **Czech Central Highlands**. The city was given its name after foot bridges ("most" in Czech) over the marshy countryside. The solitary hills and hillocks of the Czech Central Highlands have their volcanic history. They rose over the landscape and gave it its unique and nonrecurring character.

The Krušné Mountains

The distance between Most and the Krušné Mountains is just a stone's throw. The mountains are still waiting for their beauty and magic to be discovered. There are no

crowds of tourists and only the calm and beauty of their nature – although humans have left there both good and bad stigmas – the mountains bring pleasure and relaxation to everyone.

The landscape created by man

The connection between Most and coal is the same as between Kutná Hora and silver or Zlín and shoes. The coal brought the city its industrial boom and fall, its renewal, and also a new landscape created by man, where grapevines ripe, the forests grow, the lake surfaces glitter, and the people relax and work out. But that is a different tale...

GESCHICHTE ÜBER EINE MAGISCHE LANDSCHAFT UND ÜBER EINE NEUE LANDSCHAFT

Berge und Hügel mit dem magmatischen Gedächtnis

Zwischen der Wand vom **Erzgebirge** und den Bergen **des Tschechischen Mittelgebirges** liegt schon seit Urzeiten die Stadt Most, die nach den Brücken („most“ in Tschechisch) benannt wurde, die einmal durch ihre sumpfige Landschaft führten. Einsame Berge und Hügel des Tschechischen Mittelgebirges haben ihre vulkanische Geschichte. Sie quellten über die hiesige Landschaft hervor und gaben sie so ihre einzigartigen und einmaligen Züge.

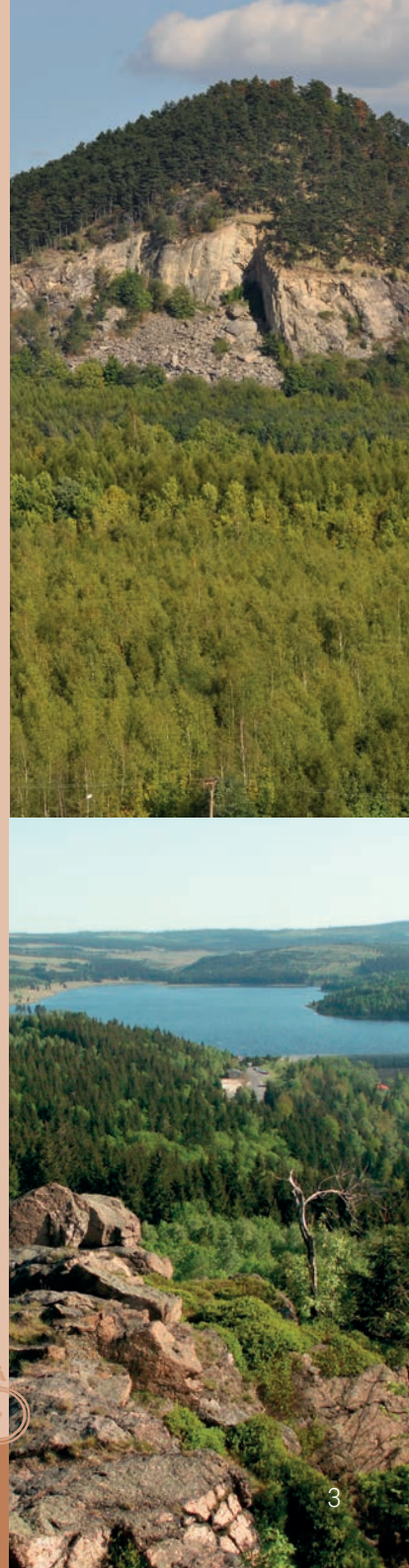
Erzgebirge

Nur ein Katzensprung ist es von Most ins Erzgebirge. Das Gebirge wartet immer noch darauf, dass man seine Schönheiten und Zauber entdeckt. Man findet hier nicht

gerade Mengen von Touristen, sondern eher die Ruhe und Naturschönheit, die dem Menschen wieder Freude und Erholung bringt, obwohl sie vom Menschen im Guten und Schlechten geprägt wurde.

Die vom Menschen gestaltete Landschaft

Kohle gehört zu Most genauso wie Silber zu Kutná Hora oder Schuhe zu Zlín. Sie brachte der Stadt einen Industrieaufschwung, dann Untergang und Restaurierung. Sie brachte der Stadt auch eine neue, von Menschen gebildete Landschaft, in der heute Wein reift, Wälder wachsen, die Wasserspiegel der Seen glitzern und Menschen Sport treiben oder sich ausruhen. Aber das ist eine andere Geschichte...

PŘÍBĚH O ZNOVUZROZENÍ MĚSTA MOSTU

Město jako Fénix povstalo z popela

Most je bez sebemenší nadsázky městem ojedinělého osudu. Ve druhé polovině 20. století rozhodla tehdejší vláda o jeho zbourání. Nekompromisní a nemilosrdné rozhodnutí o likvidaci královského města s bohatou historií zasáhlo do osudů desetitisíců lidí a znamenalo, až na výjimky, zkázu kulturně hmotných statků nevyčíslitelné hodnoty. Doslova na zelené louce pak vyrostlo město nové, v němž dnes můžeme najít památky z města původního. Příkladem může být **morový sloup** a **kašna s plastikou lva** na 1. náměstí. Ukázkou umu moderních architektů je pak atraktivní **budova divadla na 1. náměstí**, kde se nachází i obnovená socha prvního československého prezidenta T. G. Masaryka.

A TALE OF THE REBIRTH OF THE CITY OF MOST

The city rose from the ashes like a mythical phoenix

Without any exaggeration we can say that the city of Most has a unique destiny. In the 2nd half of the 20th century, the government decided to demolish the whole city. The merciless and peremptory decision to erase a Royal town with its rich history struck the fates of tens of thousands of people and brought with some exceptions destruction of many priceless, historic and cultural monuments. Literally, the new city was built on a greenfield site. There you can find some of the surviving monuments, e.g. a **plague column** or a **fountain with a sculpture of a lion** of which both are situated on the 1st Square. An example of modern architecture is the attractive building of **the theatre on the 1st Square** where you can also see a renewed statue of 1st Czechoslovak president T. G. Masaryk.

GESCHICHTE ÜBER DIE WIEDERGEBURT DER STADT MOST

Die Stadt stand wie Phoenix von ihren Aschen auf

Most ist, ohne irgendwelche Übertreibung, eine Stadt mit dem einzigartigen Schicksal. In der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts beschloss die damalige Regierung, die Stadt abzubauen. Der kompromisslose und rücksichtslose Beschluss von der Beseitigung der königlichen Stadt mit einer reichen Geschichte betraf Schicksale von Zehntausenden der Menschen. Er bedeutete, mit gewissen Ausnahmen, die Zerstörung kultureller und materieller Güter vom unabsehbaren Wert. Wortwörtlich auf der grünen Wiese wuchs dann die neue Stadt, in der man heute Sehenswürdigkeiten der ursprünglichen Stadt finden kann. Als Beispiel kann die **Pestsäule** oder der **Springbrunnen mit dem Löwenplastik** auf dem 1. Marktplatz dienen. Die Kunst der modernen Architekten zeigt uns das attraktive **Theatergebäude auf dem 1. Marktplatz**, wo sich die erneuerte Statue des ersten tschechoslowakischen Präsidenten T. G. Masaryk befindet.

PŘÍBĚH MOSTECKÉHO PAMÁTNÍKU

Památník obětem 2. sv. války

Budova památníku byla postavena ve 20. letech jako krematorium. V roce 1987 bylo krematorium zapsáno na seznam nemovitých kulturních památek. Památník je cílovým místem francouzsko-německo-českého projektu Nejdelší historická stopovaná světa. Nyní zde můžete zhlédnout expozici II. světové války na Mostecku. Návštěvník v ní nalezne množství fotografií, modelů vojenské techniky a letadel, dokumentů i trojrozměrných předmětů mapujících události II. světové války v regionu.

THE STORY OF MOST MEMORIAL

The Memorial to the 2nd World War Victims

The building of the memorial was constructed in the 20es as a crematory. In the year 1987 the crematory was recorded on the list of Immovable Cultural Monuments. The memorial is a target place for French-German-Czech project called The Longest Historical Traced World. Now you can see an exhibition of the 2nd World War in the Most area there. The visitor may find a lot of photographs, models of military technology and airplanes, documents and also three-dimension objects mapping the events of the 2nd World War in the region.

GESCHICHTE DES MOSTER DENKMALS

Denkmal für die Opfer des 2. Weltkriegs

Das Denkmal wurde in den 20-ger Jahren als Krematorium gebaut. 1987 wurde das Krematorium auf die Liste der Kulturdenkmäler gesetzt. Das Denkmal ist auch Arbeitsziel des französisch-deutsch-tschechischen Projektes „Die längste historische Spurensuche der Welt“. Jetzt kann man hier eine Ausstellung über den 2. Weltkrieg in der Region Most besichtigen. Der Besucher findet hier eine Menge Fotografien, Modelle sowie Kriegstechnik und Flugzeuge. Ebenso Dokumente und dreidimensionale Gegenstände, die die Ereignisse des 2. Weltkriegs in der Region Most dokumentieren.

PŘÍBĚH O VELKÉM STĚHOVÁNÍ

Kostel, který jel „na kolečkách“
Mostecký **kostel Nanebevzetí Panny Marie** byl do listopadu 2004 zapsán v Guinessově knize rekordů. Dostal se tam jako nejtěžší náklad, který byl kdy přepravován po kolejích. Aby unikl zkáze, kterou představovalo zbourání celého historického Mostu kvůli zásobám uhlí pod městem, byl kostel v roce 1975 **přestěhován o 841 metrů**. Tento technologicky unikátní přesun budí dodnes obdiv po celém světě. Ale nejen proto stojí kostel za návštěvu. Obdivovat ho lze také jako ukázkou **pozdně gotické architektury**. Podobný osud, tedy stěhování, potkalo mnoho mosteckých památek, s nimiž se můžete setkat v současném městě. To už je ale jiný příběh...

- Kostel Nanebevzetí Panny Marie nabízí:*
- prohlídky kostela,
 - stálou expozici gotického a renesančního umění severozápadních Čech,
 - promítání dokumentu o stěhování kostela,
 - vyhlídky z věže kostela,
 - galerii výtvarného umění v podzemí kostela.

A TALE OF THE BIG REMOVAL

The church that moved “on wheels”
The Most **church of the Virgin Mary Ascension** was registered by November 2004 in the Guinness Book of World Records as being the heaviest load ever transferred by rail. To save the church from destruction caused by the town's demolition because of the coal reserves under it, the church **was moved** in 1975 by **841 metres**. Even today this technologic wonder is admired around the world. But this is not the only reason to visit it. You can also admire it as an example of **the late-Gothic architecture**. Many Most monuments, which you can now see in the city, had a similar destiny, i. e. transfer. But that is a different tale...

- The Church of the Virgin Mary Ascension offers tourists:*
- visits of the church,
 - a permanent exhibition of Gothic and Renaissance art from Northwest Bohemia,
 - a short documentary about the transfer of the church
 - views from the church tower,
 - an underground art gallery.

GESCHICHTE VON DEM GROSSEN UMZUG

Die Kirche, die „auf Rädchen“ fuhr
Die Most **Kirche der Himmelfahrt der Jungfrau Maria** wurde bis November 2004 im Guinness Buch der Weltrekords registriert. Sie wurde dort als die schwerste Beladung eingetragen, die je auf Gleisen umgezogen wurde. Die Kirche wurde im Jahre 1975 **um 841 Meter umgezogen**, um die Zerstörung zu vermeiden. Die Zerstörung stellte der Abbau der ganzen historischen Stadt Most dar, und zwar wegen des Kohleinventars unter der Stadt. Diese technologisch einzigartige Verschiebung erweckt bis heute Bewunderung in der ganzen Welt. Aber nicht nur deswegen ist die Kirche sehenswert. Man kann sie als eine Darstellung **der spät-gotischen Architektur** bewundern. Ein ähnliches Schicksal, also die Verschiebung, hatten mehrere Sehenswürdigkeiten in Most, die man in der gegenwärtigen Stadt finden kann. Aber das ist schon eine andere Geschichte...

- Die Kirche der Himmelfahrt der Jungfrau Maria bietet Folgendes an:*
- Kirchenbesichtigungen,
 - ständige Exposition der gotischen und der Renaissancekunst im Nordwest Tschechiens,
 - Dokument von der Verschiebung der Kirche wird abgespielt,
 - Aussichten aus dem Kirchturm,
 - Galerie der bildenden Kunst im Untergeschoss der Kirche.

PŘÍBĚH O OBNOVENÍ HRADU

Hrad Hněvín husité nikdy nedobyli, zpusťovali ho až Švédové

Současný hrad Hněvín, který hrdě stojí na stejnojmenném vrchu a který je neodmyslitelnou dominantou města Mostu, je **replikou hradu původního**. Tomu se totiž stala osudnými švédská vojska, která během třicetileté války obsadila do té doby nedobytný hrad. Protože na Mostečany válka a obléhání krutě dolehly, obrátili svou frustraci proti hradu a po čase si vymohli na císaři povolení k jeho zbourání. Mnoho kamenů z Hněvína pak skončilo v základech domů mosteckých měšťanů. S obnovou hradu se začalo až v době rozmachu turistiky ve druhé polovině 19. století. Dnes je hrad Hněvín vyhledávaným místem, odkud je krásný

pohled nejen na samotné město a jezera Matylka a Most, ale také na magické kopce Českého středohoří a nedaleké Krušné hory. To už je ale jiný příběh...

Hrad Hněvín nabízí:

- hvězdárna,
- vyhlídkovou věž,
- alchymistickou dílnu magistra Kelleyho,
- letní divadelní scénu,
- posezení v restauraci,
- ojedinělý pohled na magické kopce Českého středohoří.

A TALE OF THE CASTLE RESTORATION

The Hněvín Castle was never captured by the Hussites, it was destroyed by the Swedes

The present Hněvín Castle, standing proudly on the hill with the same name, is an essentially dominating part of the city but is **a replica of the original castle**. During the Thirty-Years War, the original safe castle was occupied by Swedish troops who destroyed it. Since the war and the siege brought severe conditions to the citizens, they decided to erase the castle from history and asked the Emperor for permission to demolish the ruins of the castle. Many of the castle stones were put into the foundations of the burghess houses. The reconstruction of the castle started during the touristic boom in the 19th century. Nowadays, Hněvín

Castle, with its wonderful view over the city itself and lakes Matylka and Most along with the magical hills of the Czech Central Highlands, is a favourite place for many. But that is a different tale...

Hněvín Castle offers:

- an observatory,
- a view-tower,
- an alchemistic workroom of Master Kelley,
- a summer theatre stage,
- a restaurant,
- a rare view over the magical hills of the Czech Central Highlands.

GESCHICHTE ÜBER DIE ERNEUERUNG DER BURG

Die Burg Hněvín wurde nie von Hussiten erobert, sie wurde erst von Schweden ausgeplündert

Die gegenwärtige Burg Hněvín, die stolz auf dem gleichnamigen Berg steht und eine inhärente Dominante der Stadt Most ist, ist **die Replik der ursprünglichen Burg**. Für die erste Burg wurden die schwedischen Truppen fatal. Sie besetzten während des dreißigjährigen Krieges die bisher uneinnehmbare Burg. Die Einwohner von Most wurden durch den Krieg und die Belagerung grausam betroffen, und deswegen wandten sie ihre Frust gegen die Burg und nach einer gewissen Zeit beanspruchten sie beim Kaiser die Bewilligung zum deren Abbau. Viele Steine von Hněvín endeten dann in den Fundamenten der Bürgerhäuser von Most. Mit der Erneuerung der Burg begann man erst in der Zeit des Aufschwungs von Tourismus in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts. Heutzutage ist die Burg Hněvín

eine vielgesuchte Stelle, woher es eine wunderschöne Aussicht nicht nur über die Stadt selbst und auch über die Seen Matylka und Most gibt, aber auch über die magischen Berge des Tschechischen Mittelgebirges und des Erzgebirges, das nicht weit von hier liegt. Aber das ist schon eine andere Geschichte...

Die Burg Hněvín bietet Folgendes an:

- Observatorium,
- Aussichtsturm,
- Alchimistenwerkstatt von Magister Kelley,
- Sommertheaterszene,
- Sitzmöglichkeit im Restaurant,
- die einzigartige Aussicht über die magischen Berge des Tschechischen Mittelgebirges.

PŘÍBĚH O ALCHYMII A TAJEMNU

Alchymista a mág Kelley našel smrt na Hněvíně

Na hradě Hněvíně, který je mosteckou dominantou, našel smrt slavný alchymista a mág Edward Kelley. Angličan Kelley se dostal až na pražský císařský dvůr do blízkosti samotného císaře Rudolfa II., který si alchymistu nejprve oblíbil, aby jej po čase zase zavrhl. Kelley skončil ve vězení, prvně na hradě Křivoklát, kde při útěku přišel o nohu, podruhé na mosteckém hradě Hněvín, kde si po neúspěšném pokusu o útěk vzal život.

Zajímá vás tajemná a rozporuplná postava alchymisty a mága Edwarda Kelleyho, který je znám především díky oblíbeným českým filmům Císařův pekař a Pekařův císař? Vydejte se po jeho stopách. **Alchymistickou dílnu Edwarda Kelleyho** vytvořenou jako interaktivní výstavu lze navštívit od jara do podzimu na hradě Hněvín, který má za sebou velmi pohnutou historii. To už je ale jiný příběh...

A TALE OF ALCHEMY AND MYSTERY

Alchemist and magician Kelley found his death in Hněvín

Famous alchemist and magician Edward Kelley died in Hněvín Castle, which is landmark of the city of Most. Kelley, an Englishman, was at Prague's imperial court of Emperor Rudolf II, who favoured him at first. But later the Emperor condemned Kelley and sent him to be imprisoned in Křivoklát Castle. Kelley tried to escape but during his attempt he lost his leg. He was then sent to Most's Hněvín Castle and after his next unlucky attempt to escape, committed suicide.

Are you interested in the mysterious and inconsistent character of the famous alchemist and magician Edward Kelley who is known mainly from popular Czech films such as Emperor's Baker and Baker's Emperor? Walk in his footsteps. From spring to autumn you can visit **Edward Kelley's alchemistic workroom** in Hněvín Castle, of which history is full of emotions. But that is a different tale...

GESCHICHTE ÜBER ALCHEMIE UND DAS GEHEIMNISVOLLE

Der Alchimist und Magier Kelley fand seinen Tod in Hněvín

In der Burg Hněvín, die eine Dominante der Stadt Most ist, fand seinen Tod der berühmte Alchimist und Magier Edward Kelley. Der Engländer Kelley kam bis zum Prager Kaiserhof in die Nähe des Kaisers Rudolf des Zweiten selbst. Der Kaiser hatte in Kelley zuerst einen beliebten Alchimisten, der jedoch später wieder abgelehnt wurde. Kelley endete im Gefängnis, zuerst in Křivoklát, wo er bei der Flucht um sein Bein kam, und das zweite Mal in der Burg Hněvín über Most, wo er sich nach einem misslungenen Versuch um Flucht selbst das Leben nahm.

Würden Sie sich für die geheimnisvolle und umstrittene Gestalt des Alchimisten und Magiers Edward Kelley, der vor allem dank den beliebten tschechischen Filmen Císařův pekař (Der Bäcker des Kaisers) und Pekařův císař (Der Kaiser des Bäckers) bekannt ist? Folgen Sie seine Spuren. **Die Alchimistenwerkstatt Edward Kelleys**, die als eine interaktive Ausstellung gebildet wurde, kann man von Frühling bis Herbst in der Burg Hněvín besuchen. Die Burg selbst hat eine sehr bewegte Geschichte. Aber das ist schon eine andere Geschichte...

PŘÍBĚH O ZNOVUNALEZENÉM VÍNĚ

Nebeská vinice se hvězd dotýká

Přestože svůj rozkvět zaznamenalo mostecké vinařství hlavně ve středověku, zkrášluje réva okolí města i dnes. A roste a plodí na mnoha místech, dokonce na bývalých výsypkách. Vinná réva se tak na Mostecku stala **rekultivační plodinou** a přinesla tím světu zajímavý unikát. Po roce 2000 byla navíc obnovena původní středověká **vinice na vrchu Hněvíně**, která

patří mezi nejvýše položené vinice u nás a která právě díky své poloze dostala poetické jméno **Nebeská**. A aby těch zvláštností nebylo málo, je tu další – v Mostě se vyrábějí i **košer vína**, do nichž se smějí přidávat jen košer potraviny a jejichž výroby se smí účastnit pouze ortodoxní Židé. Kromě vína se v okolí Mostu pěstuje i ovoce a přímo ve městě se vaří i pivo. To už je ale jiný příběh...

A TALE OF THE REDISCOVERY OF WINE

The Celestial Vineyard touches the stars

Although the boom of viticulture in Most was mainly during medieval times, the grapes still enhance the city surroundings. They are grown and produced in many places, even on former soil banks. In the region of Most, the grapevine became **a reclamation plant** which represents a worldwide unique. After the year 2000, the original medieval **vineyard on Hněvín** hill was renewed. This vineyard is one of the highest

vineyards in the Czech Republic and that is why it was given its name – the **Celestial Vineyard**. In Most, there is also another speciality – **kosher wines**, which can contain kosher products only and is only made by Orthodox Jews. Other than wine, fruit is also produced in the city surroundings and in the city's centre beer is brewed. But that is a different tale...

GESCHICHTE ÜBER DEN WIEDERGEFUNDENEN WEIN

Der himmlische Weinberg berührt die Sterne

Trotzdem die Weinproduktion in Most ihren Aufschwung hauptsächlich im Mittelalter erlebte, verschönert die Rebe die Umgebung der Stadt auch heute. Und er wächst und zeugt an vielen Stellen, sogar auch auf den ehemaligen Müllkippen. Der Rebe wurde in dieser Hinsicht zur **Rekultivierungspflanze** und brachte damit der Welt ein interessantes Unikat. Nach dem Jahre 2000 wurde sogar der ursprüngliche mittelalterliche **Weingarten auf dem Berg Hněvín** erneuert. Er gehört zu den höchstsituierten Weinbergen bei uns und dank seiner Lage bekam er den

poetischen Namen **Himmlisch**. Und damit es nicht wenige Kuriositäten in Most gäbe, gibt es hier noch eine – in Most werden auch **Koscher-Weinmarken** hergestellt. Man darf in sie nur Koscher-Lebensmittel geben, und an ihrer Produktion dürfen nur orthodoxe Juden teilnehmen. Außer Wein wächst in der Umgebung von Most auch Obst und direkt in der Stadt braut man auch Bier. Aber das ist schon eine andere Geschichte...

PŘÍBĚH O ŽIVOTODÁRNÉ VODĚ

Na počátku bylo jezero

Pod Krušnými horami nedaleko Mostu se po staletí nacházelo rozsáhlé **Komořanské jezero**. To bylo postupně vysušováno, až nakonec zcela zaniklo. Voda se ale na Mostecko zase vrací. V roce 2014 bylo dopuštěno **jezero Most**, které se nachází v místě, kde stávalo původní královské město. Jezero s rozlohou zhruba 311 hektarů, což je více než má proslulé Máchovo jezero, nabízí spoustu možností – od výstavby přístaviště po cyklistické stezky.

A TALE OF THE LIVE-GIVING WATER

In the beginning, there was a lake

For hundreds of years under the Krušné Mountains, close to Most, there was the large **Komořanské Lake**. The lake was drained gradually until it ceased to exist. But the water is returning to Most once again. In 2014, Lake Most, located in the area of the original Royal town of Most, was filled. The lake has an area of **311** hectares and is larger than the famous Máchovo Lake. Lake Most offers many opportunities – from the construction of a jetty up to bike paths.

GESCHICHTE ÜBER DAS LEBENSSPENDENDE WASSER

Am Anfang war der See

Unter dem Erzgebirge, nicht weit von Most, befand sich seit Jahrhunderten ein weiter See – **Komořanské See**. Der wurde allmählich getrocknet, bis er schließlich völlig verschwand. Das Wasser kommt jedoch in die Umgebung von Most wieder zurück. Im Jahre 2014 wurde der **See Most** mit Wasser gefüllt. Der See befindet sich an der Stelle, wo längst die ursprüngliche königliche Stadt stand. Der See mit der Fläche von ca. 311 Hektar (was mehr als der berühmte Macha See beträgt)

Spoustu možností k aktivnímu trávení volného času nabízí **Benedikt**, kde se vedle dvou vodních ploch nachází řada hřišť a stezky pro běžce, cyklisty, bruslaře. Hojně vyhledávaný, a zdaleka nejen místními, je areál v okolí **jezera Matylida** se čtyřkilometrovou dráhou pro in-bruslení a dalšími sportovními možnostmi. To už je ale jiný příběh...

Many possibilities for actively spending ones leisure time can be found in the area of **Benedikt**, where there are many playgrounds, paths for runners, cyclists and inline skaters together with two open-air pools. Many people, not only locals, come to the area around **Matylida Lake** for four-kilometre long course for inline skating and other sports possibilities. But that is a different tale...

bietet viele Möglichkeiten an – vom Bau der Anlegestelle bis zu den Radwegen. Viele Möglichkeiten zur aktiven Erholung in der Freizeit bietet **Benedikt** an, wo sich neben zwei Wasserflächen eine Reihe von Spielplätzen und Lauf – , Rad – und InLinestrecken befinden. Vielgesucht, und nicht nur von den hiesigen Menschen, ist das Areal in der Umgebung von **See Matylida**, mit der vierkilometerlangen In-Linestrecke und anderen Sportmöglichkeiten. Aber das ist schon eine andere Geschichte...

PŘÍBĚH O HOŘÍCÍM KAMENI

Muzeum na opravdové šachtě

Kdo chce vidět hlubinnou šachtu, musí se vydat do **Podkrušnohorského technického muzea**, které se nachází v areálu bývalého dolu Julius III v Kopistech nedaleko Mostu. Návštěvníci se v něm mohou prořát simulovanou hlubinnou štolou. Všechny stroje a zařízení v muzeu jsou funkční.

Podkrušnohorské technické muzeum nabízí:

- expozici rudného dobývání,
- expozici hlubinného dobývání hnědého uhlí,
- expozici báňské záchranné služby s vyprošťovacím zařízením,
- expozici povrchového dobývání a techniku z povrchových lomů.

A TALE OF THE BURNING STONE

Museum in a real mine

If you want to see a deep mine, you have to go to the **Podkrušnohorské Technical Museum** which is in the area of the former Julius III mine in Kopisty near Most. Visitors can go down the shaft of a simulated deep gallery. All machines and equipment in the museum work.

Podkrušnohorské Technical Museum offers:

- an exhibition of ore mining,
- an exhibition of deep mining of brown coal,
- an exhibition of the mining rescue service with rescue equipment,
- an exhibition surface mining and machines from open-cast mines.

GESCHICHTE ÜBER DEN BRENNENDEN STEIN

Museum in dem echten Schacht

Wer ein Tiefschacht sehen will, muss ins **Untererzgebirgische technische Museum** gehen, das sich im Areal der ehemaligen Grube Julius III in Kopisty nicht weit von Most befindet. Die Besucher können sich durch ein simuliertes Tiefschacht einfahren. Alle Maschinen und Einrichtungen im Museum sind funktionsfähig.

Untererzgebirgisches technisches Museum bietet Folgendes an:

- Exposition der Erzgewinnung,
- Exposition der tiefen Braunkohlegewinnung,
- Exposition der Bergbaurettungseinheit mit der, Bergungsausrüstung,
- Exposition des Tagebaus und Technik von dem Oberflächenbruch.

Uhelné safari, to je jedinečný zážitek

Uhelné safari, to je exkurze do skutečného hnědouhelného lomu za plného provozu. Umožní postavit se tváří v tvář novodobým dinosaurům v podobě obrovských rýpadel nebo zakladačů a seznámit se s technologií těžby hnědého uhlí, ale i obnovou krajiny po těžbě. To už je ale jiný příběh...

Coal Safari, it is a unique experience

Coal Safari is an excursion into a real brown coal open-cast mine during its full operation. You will have the possibility to stand face-to-face with modern dinosaurs in the form of gigantic excavators or spreaders, and meet the technology of brown coal mining together with the landscape renewal after mining. But that is a different tale...

Kohlensafari, das ist ein einzigartiges Erlebnis

Kohlensafari, das ist die Besichtigung im echten Braunkohlenbruch im vollen Betrieb. Sie ermöglicht den Besuchern, direkt gegenüber den neuzeitlichen Dinosaurier in der Form der riesigen Bagger oder Gründer zu stehen und die Technologie der Braunkohlegewinnung kennenzulernen, genauso wie die Rekultivierung der Landschaft nach der Gewinnung zu lernen. Aber das ist schon eine andere Geschichte...

PŘÍBĚH O NENAPLNĚNÉ LÁSCE

Za Ulričiným náhrdelníkem

Příběhy nenaplněné lásky fascinují lidstvo od pradávna. Jeden takový vede i do Mostu. Jeho aktéry byli **baronka Ulrika von Levetzow** a velký německý básník **J. W. Goethe**, který se do mladičky, tehdy sedmnáctileté Ulriky zamiloval jako zralý, sedmdesátiletý muž. Ulrika – která jeho city neopětovala, ale nikdy se nevdala – se stala jeho poslední velkou

láskou. Se zajímavým životním příběhem baronky von Levetzow se pojí i příběh o unikátní soupravě granátových šperků, které je možno spatřit ve speciální výstavní expozici věnované Ulrice von Levetzow v Oblastním muzeu a galerii v Mostě. Kromě oblastního muzea se v Mostě nachází i Podkrušňohorské technické muzeum. To už je ale jiný příběh...

A TALE OF UNFULFILLED LOVE

In quest for Ulrika's necklace

Tales of unfulfilled love have fascinated mankind since time began. One of these tales leads you to Most. Included in this tale were **Baroness Ulrika von Levetzow** and the great German poet **J. W. Goethe** who fell in love with the young seventeen-year old Ulrika as a mature seventy-year old man. Ulrika – who never returned his love and who never got married

– was his last love. An interesting story of Baroness von Levetzow is connected with the story of a unique set of garnet jewelry that can be seen in a special exhibition dedicated to Ulrike von Levetzow in the Regional Museum and Gallery in Most. Other than the regional museum, you can also visit the Podkrushňohorské **technical museum**. But that is a different tale...

GESCHICHTE ÜBER DIE UNERFÜLLTE LIEBE

Nach dem Halsband Ulrikas

Geschichten über die unerfüllte Liebe faszinieren die Menschheit seit ewigen Zeiten. Eine dieser Geschichten führt auch nach Most. Ihre Helden waren **die Baronin Ulrika von Levetzow** und der große deutsche Dichter **J. W. Goethe**, der sich in die junge, damals siebzehnjährige Ulrika verliebte, und zwar als ein reifer, siebzigjähriger Mann. Ulrika, die seine Gefühle nicht erwiderte, aber auch nie selbst heiratete – wurde zu

seiner letzten großen Liebe. Eine interessante Geschichte der Baronin Ulrike von Levetzow ist verbunden mit der Geschichte eines einzigartigen Granatschmucksets, das in einer Sonderausstellung zu sehen ist, die Ulrike von Levetzow im Regionalmuseum mit der Galerie in Most gewidmet ist. Außer dem Regionalen Museum befindet sich in Most auch das Untererzgebirgische Technische Museum. Aber das ist schon eine andere Geschichte...

PŘÍBĚH O POVZNÁŠENÍ DUCHA VČERA I DNES

Umělci včerejší si v Mostě podávají ruku s umělci dnešními

Most není jen městem hornické slávy, mnoha sportovišť a krásné přírody v okolí, ale i místem, kde se daří kultuře a umění. Najdete tu **stálou divadelní scénu**, a to nejen činoherní, ale i loutkovou a alternativní. Hercům slouží především nová a z architektonického hlediska netradiční

a zajímavá budova na 1. náměstí. V centru najdete **planetárium**, které všechny zájemce zve již z dálky svým typickým kulovitým tvarem. Každý rok se v Mostě odehrává řada kulturních akcí, ať již jde o letní **malířské sympozium**, červnový **Den magistra Kelleyho** nebo zářijovou **Mosteckou slavnost**.

A TALE OF THE SPIRIT UPLIFTING THEN AND NOW

Yesterday's artists' meet today's artists in Most

Most is not only a city of mining glory or a city of various sports grounds and beautiful nature in its surroundings but is also a city where culture and arts flourish. There is a **permanent theatre stage**, not only with a drama ensemble but also with puppets and other alternatives. The actors mainly use a new

and architecturally attractive building in the 1st Square. In the city centre, you can also find a **planetarium** that is visible from a distance because of its typical ball-shaped design. Many cultural events are organised in Most every year such as a summer **artistic symposium**, **Master Kelley's Day** in June or the **Most Festival** in September.

GESCHICHTE ÜBER DIE ERHEBUNG DES GEISTES GESTERN UND HEUTE

Die gestrigen Künstler geben die Hand den heutigen Künstlern

Most ist nicht nur eine Stadt des ruhmreichen Bergbaus, vieler Sportplätze und wunderschöner Natur in der Umgebung, sondern auch ein Ort, wo Kultur und Kunst gedeihen. Man findet hier **die ständige Theaterszene**, und zwar nicht nur das Schauspiel, sondern auch eine Puppen – und alternative Szene. Den Schauspielern dient vor allem das neue und von architektonischer Sicht nicht traditionelle und interessante Gebäude auf dem 1. Marktplatz.

Im Zentrum findet man das **Planetarium**, das alle Interessierten mit seiner typisch kugeligen Form schon von ferne einlädt. Jedes Jahr findet in Most eine Reihe von kulturellen Veranstaltungen statt, wie z.B. das sommerliche **Malersymposium**, der **Magister-Kelley-Tag** in Juni oder die **Most-Feier** in September.

PŘÍBĚH O POVZNÁŠENÍ DUCHA VČERA I DNES

Současný Most zdobí památky z města původního
Historie na vás dýchne například při návštěvě **kaplí Sedmi bolestí Panny Marie** ve Vtelně nebo **Křížové cesty** a zejména při pohledu na **gotický kostel sv. Ducha**, který je nejstarší dochovanou stavbou v Mostě. Na různých místech můžeme spatřit i další sochy ze zaniklého města i okolních vsí: dvě sochy sv. Prokopa, sousoší sv. Jana Nepomuckého, sloup se sochami sv. Jana Nepomuckého a zemských patronů, alegorii čtyř živlů, mariánský sloup a řada dalších.

Na mnoha místech v Mostě jsou k vidění i **soudobá umělecká díla** (zejména plastiky, reliéfy a mozaiky) Jaroslava Bejčka, Stanislava Hanzíka, Vladimíra Procházky a René Roubíčka nebo sochy vzniklé během několika ročníků sochařských sympozií. Zdaleka nejvíce památek najdeme **v areálu děkanského kostela**, jehož přesun se dočkal i zápisu do Guinessovy knihy rekordů. To už je ale jiný příběh...

A TALE OF THE SPIRIT UPLIFTING THEN AND NOW

Contemporary Most is decorated with monuments from the original town

You can feel the history for example during your visit of **the chapels of Our Lady of Sorrows** in Vtelno or **Stations of Cross**, and mainly when you see **the Gothic church of the Holy Spirit**, which is the oldest preserved monument in Most. In other places, there are other statues from the demolished town and the surrounding villages: two statues of St. Procopius, the sculptural group of St. John of Nepomuk, a column with statues of St. John of Nepomuk and the patrons saint, an allegory of Four Elements, St. Mary's column, and many others.

In many places around Most, there are also **contemporary works of art** (especially sculptures, reliefs and mosaics) by Jaroslav Bejček, Stanislav Hanzík, Vladimír Procházka and René Roubíček, as well as statues created during the last several years of sculptural symposiums. By far, the biggest number of monuments are located in **the area of the Decanal church**, of which its transfer is recorded in the Guinness Book of World Records. But that is a different tale...

GESCHICHTE ÜBER DIE ERHEBUNG DES GEISTES GESTERN UND HEUTE

Das gegenwärtige Most dekorieren die Sehenswürdigkeiten der ursprünglichen Stadt

Die Geschichte kann man spüren zum Beispiel während des Besuches **der Kapellen der Sieben Schmerzen der Jungfrau Maria** in Vtelno oder am **Kreuzweg** und insbesondere bei der Besichtigung **der gotischen Kirche des Heiligen Geistes**, die das älteste erhaltene Gebäude in Most ist. An verschiedenen Stellen kann man auch andere Skulpturen sehen, und zwar aus der untergegangenen Stadt und in den Dörfern in der Umgebung: zwei Statuen des Hl. Prokop, die Skulptur des Hl. Johan Nepomuk, die Säule mit Statuen des Hl. Johan Nepomuk und der Schutzpatronen Böhmens, die Allegorie der Vier Elemente, Mariensäule und viele andere mehr.

An vielen Stellen in Most kann man auch **gegenwärtige Kunstwerke** sehen (insbesondere Plastiken, Reliefs und Mosaiken) folgender Künstler:

Jaroslav Bejček, Stanislav Hanzík, Vladimír Procházka und René Koubíček. Darunter auch Statuen, die während der mehreren Jahrgänge von Bildhauersymposien entstanden. Bestimmt am meisten der Sehenswürdigkeiten finden wir im **Areal der Dekanskirche**, deren Verschiebung verdiente sogar die Eintragung in das Guinness Buch der Weltrekorde. Aber das ist schon eine andere Geschichte...

PŘÍBĚH O SPORTU A ADRENALINU

Most – Evropské město sportu pro rok 2015

Most se stal Evropským městem sportu pro rok 2015 a má co nabídnout, od adrenalinu po odpočinek. Že si Most tento titul skutečně zaslouží, se můžete přesvědčit na vlastní oči, paleta sportovních nabídek je totiž více než široká. Most proslul svými dromy – hipodromem, autodromem a aerodromem. **Hipodrom** není jen místem prestižních dostihových

závodů, ale po jeho obvodu vede i tříkilometrová in-line dráha a na své si tam přijdou také vyznavači nového sportu fotbal-golfu.

Autodrom zase nenabízí jen závody trucků, motocyklů a závodních automobilů, ale i jízdy pro veřejnost a kurzy bezpečné jízdy na místním polygonu. **Aerodrom** pak pořádá vyhlídkové lety, tandemové seskoky nebo výcvik pilotů kluzáků.

A TALE OF SPORTS AND ADRENALINE

Most – European City of Sports 2015

Most became European City of Sport 2015 and therefore has a lot to offer, from adrenaline to relax. The award is well-deserved and you can make sure yourself as Most offers a wide-range of sports. Most is famous for its dromes – a hippodrome, autodrome and an aerodrome. **The Hipodrom** is not only used for prestigious horse races but surrounding

it is also a three-kilometre in-line track, which is also used by fans of a new sport – football-golf. **The Autodrom** not only offers races between trucks, motorbikes and race cars but also offers public rides and courses of safe riding on the local polygon. **The Aerodrom** organises sightseeing flights, tandem parachute descents or training for those who aspire to be pilots of gliders.

GESCHICHTE ÜBER DEN SPORT UND DAS ADRENALIN

Most – Europäische Sportstadt für das Jahr 2015

Most Sportstadt und es hat viel anzubieten – vom Adrenalin bis zur Erholung. Man kann sich auf eigene Augen überzeugen, das Most diesen Titel wirklich verdient, die Angebotspalette der Sportmöglichkeiten ist nämlich mehr als breit. Most gewann großen Ruhm durch seine Droms – durch das Hippodrom, Autodrom und Aerodrom. **Das Hippodrom** ist nicht nur ein Platz der Prestigerennwettbewerbe.

An seinem Umfang führt auch eine dreikilometerlange In-Linestrecke. Auf ihre Kosten kommen hier auch die Anhänger der neuen Sportart: Fußball-Golf. **Das Autodrom** bietet nicht nur Wettbewerbe der Trucks, Motorräder und Wettautos, sondern auch Fahrten für die Öffentlichkeit und Kurse des sicheren Führens auf hiesigem Polygon. **Das Aerodrom** veranstaltet Aussichtsflüge, Tandemsprünge oder Training der Segelflugzeugpiloten.

PŘÍBĚH O SPORTU A ADRENALINU

Most – Evropské město sportu pro rok 2015

Širokou škálu sportovního využití nabízejí i rekreační **areály u jezer Benedikt a především Matylida**, kde si kromě plavců přijdou na své nejen příznivci vodních skútrů, wakeboardingu, windsurfingu a vodního lyžování, ale i rybáři. Součástí rekreačních areálů jsou i **in-line dráhy a cyklotrasy**. Cyklisti mají v okolí města k dispozici 180 kilometrů značených cyklotras vhodných především pro rodiny s dětmi, najdou

se tu ale i extrémní cyklotrasy. V parku Šibeník nedaleko centra se nachází **FUNPARK** s vyhlídkovou věží a 3D bludištěm, který se stal atrakcí nejen pro místní, ale i návštěvníky z blízkého či vzdálenějšího okolí. Jediné zázemí sportovcům všeho druhu poskytuje nově zrekonstruovaná **sportovní hala**. Po celý rok je návštěvníkům k dispozici i místní koupaliště **Aquadrom**. V jeho těsné blízkosti se nachází Divadlo rozmanitostí. To už je ale jiný příběh...

A TALE OF SPORTS AND ADRENALINE

Most – European City of Sport 2015

Also, **the recreational areas around the lakes of Benedikt and Matylida** offer a wide variety of sports. Especially for Matylida, where not only swimmers, but also PWC lovers, or fans of wakeboarding, windsurfing and water skiing, together with fishermen, have a good time. There are also **in-line tracks and cycling paths**. The cyclists can use about 180 km of marked cycling paths in the city's surroundings, many

of them fit for families or for extreme sports. In the Šibeník park near the centre there is a **FUNPARK** with a lookout tower and a 3D maze which has become an attraction not only for locals but also for visitors from near or far. For all sportsmen, there is a newly reconstructed **sports hall**. For all people, **the Aquadrom** is open year-round for those who want to swim. Nearby the Aquadrom, there is the Divadlo rozmanitostí (Theatre of Variety). But that is a different tale...

GESCHICHTE ÜBER DEN SPORT UND DAS ADRENALIN

Most – Europäische Sportstadt für das Jahr 2015

Eine breite Angebotspalette der sportlichen Erholung bringen auch **Erholungsareale an den Seen Benedikt und vor allem Matylida**, wo sich auf ihre Kosten außer den Schwimmern auch die Anhänger anderer Wassersportarten kommen: Wasserscooter, Wakeboarding, Windsurfing und Wasserskifahren, aber auch Angeln. Ein Bestandteil der Erholungsareale sind auch **die InLinestrecken und Radwege**. Den Radfahrern stehen in der Umgebung der Stadt 180 Kilometer der markierten Radwege zur Verfügung, die vor allem für Familien mit Kindern geeignet sind. Man findet jedoch

auch extreme Radwege. Im nahe dem Zentrum gelegenen **Šibeník-Park** befindet sich ein Vergnügungspark mit einem Aussichtsturm und einem 3D-Labyrinth, der nicht nur für Einheimische, sondern auch für Besucher aus nah und fern zu einer Attraktion geworden ist. Eine einzigartige Grundlage für die Sportler jeder Art bietet die neu rekonstruierte **Sporthalle**. Das ganze Jahr lang steht den Besuchern auch das örtliche Schwimmbad **Aquadrom** zur Verfügung. In seiner engen Nähe befindet sich das Theater der Vielfältigkeit. Aber das ist schon eine andere Geschichte...

PŘÍBĚH O DOBRÉM MOKU I LAHODNÉ KRMI

Nejen oko a duši je třeba potěšit, ale i žaludky nasytit

Most a jeho okolí láká nejen milovníky dobrého vína, které potěší jeho lahodná chuť i pohled na krásné vinice, ale i ty, kteří dávají přednost pěnivému moku. Na letitou, byť dočasně přetrženou tradici vaření piva v Mostě, navazuje **minipivovar Mostecký Kahan**, který nabízí nejen posezení ve stylové restauraci, ale potěší zejména svou nabídkou pivních speciálů. V nedalekých Chrámcích návštěvníky přivítají **Zámecké sady** a jejich ovocná pálenka, bio-džemy nebo sušené ovoce, a dále pak

můžete navštívit **Vinařství Chrámcce**, kde se mohou pochlubit také košer vínem. V samotném Mostě výroba **BILBO šmak** vyrábí vlastní uzenářské výrobky, v uzenářství Vojtěcha Strausse se specializují na výrobu tradičních českých uzenin. Firma **MIPO Market** vyrábí pečivo a cukrářské zákusky, farma **U Švestkové dráhy** z vlastních sadů zpracovává ovoce a včelí farma Petra Emingera zpracovává včelí produkty. K Mostu tedy patří i místní potravináři a zemědělci, kteří navíc pomáhají utvářet i ráz okolní krajiny. To už je ale jiný příběh...

A TALE OF DELICIOUS DRINK AND DELICIOUS FOOD

Not only the eye and spirit shall be pleased but also the stomach shall be fed

Most and its surroundings attract not only lovers of good wine, who are pleased by its delicious taste and views over beautiful vineyards but it also attracts lovers of beer. **The mini-brewery, Mostecký Kahan**, continues with its ancient tradition that was interrupted temporary. In the brewery you will find a stylish restaurant and an interesting offer of special beers. Visitors to the nearby Chrámcce will be welcomed by the Chateau Gardens and their fruit brandy, organic jams or dried fruit, they

can also visit the **Chrámcce Winery** which also boasts of kosher wine. In Most itself the **BILBO Šmak** production plant produces its own sausage products while Vojtěch Strauss's smokehouse specializes in the production of traditional Czech sausages. **MIPO Market** manufactures pastry and confectionery, the **U Švestkové dráhy** farm runs fruit from its own orchards and Petr Eminger's bee farm processes bee products. There are also local food producers and farmers who together form the character of surrounding countryside. But that is a different tale...

GESCHICHTE ÜBER DAS GUTE GETRÄNK UND LECKERE GERICHTE

Nicht nur Augen und Seele sollen gepflegt werden, sondern auch der Magen soll satt sein

Most und seine Umgebung lockt nicht nur die Liebhaber von gutem Wein (dessen leckerer Geschmack macht genauso viel Freude wie die Aussicht über wunderschöne Weinberge), sondern auch die, die den schaumigen Bräu bevorzugen. Die langjährige Tradition des Brauens in Most, die zwar vorübergehend unterbrochen wurde, setzt **die Most Minibrauerei Kahan** fort, die die Sitzmöglichkeit im Stilrestaurant anbietet, und vor allem mit ihrem Angebot der Biersonderveranstaltungen die Besucher freut. Die Besucher von nahe gelegenen Chrámcce treffen können den Schlossgarten mit Obstbränden, Bio-Konfitüren oder Trockenfrüchten besuchen und weiterhin können sie auch das **Weingut Chrámcce** besuchen, das auch koscheren Wein anbietet. In Most selbst

produziert die **BILBO Šmak**-Produktionsstätte eigene Räucherprodukte, während die Selcherei von Vojtěch Strauss auf die Herstellung traditioneller tschechischer Würste spezialisiert ist. **MIPO Market** stellt Gebäck und Süßwaren her, das Landgut **U Švestkové dráhy** verarbeitet Obst aus eigenem Baumgarten und der Bienenhof von Petr Eminger verarbeitet Bienenprodukte. Zu Most gehören auch hiesige Hersteller der Lebensmittel und Landwirte, die zusätzlich das Gepräge der Landschaft in der Umgebung zu bilden helfen. Aber das ist schon eine andere Geschichte...

Publikaci vydalo statutární město Most,
Radniční 1/2, 434 69 Most

vydání Most, 2020 náklad 3000 kusů, počet stran 32
grafika a tisk – TISKÁRNA K & B, s.r.o. Most

autoři fotografií:
archiv Magistrátu města Mostu, Městského divadla Most, Lenka Fischerová,
František Haase, Jaroslav Haušild, Mostecký Kahan, Skywalkers,
Pavel Šafář, Daniel Šeiner, Ladislav Šeiner, Vojtěch Šmíd, Martin Špoula, Robert Dlouhý Štekbauer, Stanislav Štýs, Alena Tesařová,
Petr Toman, Vladimír Vacula, Ludvík Veselý, Miloš Žihla., Vladimír Novotný

© 2020, statutární město Most